

VSEBINA

Poročilo s sej Svetov OLO
Poročilo o odkupu kmetijskih pridelkov
Pojasnilo zvezne Komisije za plače

Plačevanje najemnin za razstavne prostore
Razglasitev finančno samostojnih zavodov

Poročilo s sej svetov OLO

SVET ZA URBANIZEM

10. februarja je bila četrta seja Sveta za urbanizem, na kateri so med drugim razpravljali o določitvi lokacije za novi Zdravstveni dom v Kopru, o ureditvi Debelega Rtiča, lokacij prostorov in telovadišča TD Partizan, o načrtu za prizidek hotela »Triglav«, o nadalnji zazidavi Semedele in starega dela Kopra. Seje so se razen članov Sveta udeležili med drugim še predsednik OLO Albin Dujc, predsednik Sveta za urbanizem LRS ing. Marjan Tepina, predsednik Sveta za urbanizem občine Koper Karel Klun, zastopniki Svetov za urbanizem pri občinah Sežana, Izola in Piran, zastopniki zdravstva in drugi.

Poslopje, ki ga uporabljata Zdravstveni dom in Zavod za socialno zavarovanje v Kopru je postalo za obe ustanovi pretesno; za eno ali drugo ustanovo bo treba zgraditi novo. Člani Sveta so v obširni razpravi menili, da bi bilo bolje zgraditi nov Zdravstveni dom, kajti zanj je treba že od vsega začetka primerno urediti prostore, kar pa z adaptacijo ne bi dosegli. Za novo gradnjo Zdravstvenega doma so določili prostor ob Istrski obali, vendar bo tu treba s sosedi urediti lastninske odnose in rešiti vprašanje nadaljnje zazidave tega dela mesta. Razen tega bodo morala področja na tem delu mesta dati čistoči nekaj več poudarka. Svetu za urbanizem občine Koper so priporočili, naj to lokacijo še enkrat podrobno prouči.

Glede na načrt o zazidavi polotoka Debeli Rtič, so se člani Sveta zavzemali, da je treba načrt izpopolniti, tako da bo obala zavarovana in dostopna slehernemu obiskovalcu naših krajev. Predlagali so, naj bi zgradili otroško okrevališče na severni obali Rtiča ob lazareškem zalivu in ne, kot je prvotno bila predvidena gradnja v bližini bolnice v Valdoltri. Turistične objekte bo treba združiti na manjšem prostoru, da bi kar najmanj prizadeli kmečke površine. Združitve je potrebna tudi zaradi komunalnih naprav.

Pri nadaljnji zazidavi semedelskega pobočja predvidevajo zgraditi en osem nadstropni blok, šest 6-nadstropnih blokov in sedem štiri nadstropne bleke. S tem bi pride-

bili 144 garsonier, 360 dve in pol sobnih stanovanj, 192 trosobnih stanovanj in 72 tri in pol sobnih stanovanj, kar bi zadostovalo za naselitev približno tri tisoč ljudi. Pri taki zazidavi bi gostota znašala približno 22 ljudi na ha. Pri tem so člani Sveta načeli tudi vprašanje prostorov za uslužnostne delavnice in za socialne, kulturne in javne namene. Na semedelskem pobočju bo za izvedbo novih gradenj potrebno čimprej napraviti sonde za ugotovitev nosilnosti tal. Vzporedno z izgradnjo stanovanjske kolonije na semedelskem pobočju, so se člani Sveta zavzemali, da je treba nadaljevati z gradnjo

stanovanj tudi v starem delu mesta.

V razpravi o predlogu TD Partizan za določitev lokacije za gradnjo telovadnice in telovadišča, so bili mnenja, naj ne bi postavljali teh naprav na Belvederu in utegnjevali šoli namenjeno zemljišče, saj šola še ni dokončana. Na tem prostoru so namreč predvideni še novi šolski objekti, razen tega pa ta lokacija telovadnemu društvu čez nekaj let ne bo ustrezala več zaradi bodočega kopskega pristanišča. Zavzemali so se za lokacijo ob semedelski cesti, kjer bo v bodoče urejen park in bo to pravgotovo najlepši del mesta. Na tem prostoru bo TD Partizan tudi imel možnosti razvoja, ker ne bo zaprt med zidove.

Ob koncu seje so člani Sveta razpravljali še o osnutku urbanističnega načrta za Sežano, o razširitvi Sveta z zastopniki občin Izola in Piran. Načeli so tudi vprašanje dela Sveta za urbanizem in ugotovili potrebo po ustanovitvi posebne strokovne posvetovalne komisije, razen tega pa bo Svet pri večjih vprašanjih skliceval posvetovanja po posameznih občinah in s prizadetimi.

SVET ZA SOCIALNO SKRBTSTVO

16. februarja je bila čerta seja Sveta za socialno skrbstvo. Vodil jo je predsednik Sveta Srečko Vičič.

Naprej so razpravljali o razdelitvi Sklada za varstvo otroka, ki je bil v letu 1954 zbran v bivšem okraju Koper. Sklenili so sredstva razdeliti med občine Koper, Izola in Piran sorazmerno s številom prebivalstva. Pet sto tisoč dinarjev so dodelili Mladinskemu domu v Kopru za kritje obveznosti, ki jih Dom ne more plačati zaradi nerednega plačevanja oskrbnin.

Nato so razpravljali o predlogu Sveta za prosveto o združitvi Mladinskega doma v Kopru in v Duvtovljah in o preselitvi Doma »Elvire Vatovec« iz Portoroža v Koper. Tajništvo za zdravstvo in socialno skrbstvo bo o tem pripravilo predlog za sejo Okrajnega ljudskega odbora.

V razpravi o vprašanju domov onemoglih so določili, naj bo Dom onemoglih v Piranu za kronično bolne, medtem ko naj se drugi domovi uporabljajo za upokojece in druge oskrbovance. Nato so člani Sveta proučili vprašanje podpor poškodovancem po vojnem materialu iz prve svetovne vojne. Te podpore izplačujejo občine na območju bivših okrajev Sežana in Postojna. Sklenili so, naj občine te podpore še nadalje izplačujejo in hkrati priporočili, naj teh podpor ne izplačujejo osebam, ki niso socialno ogrožene.

Ob koncu so sklenili predlagati Okrajnemu ljudskemu odboru, naj priporoči občinam zvišanje prometnega davka na prodajo alkoholnih pijač od sedanjih 5% na 10% in da se tako zbrana sredstva porabi je v boju proti alkoholizmu.

SVET ZA GOSPODARSTVO

14. seja Sveta za gospodarstvo je bila 14. t. m., razpravljali so o predlogu Tajništva za gospodarstvo o finansiranju gospodarskih in proračunskih investicij Okrajnega ljudskega odbora Koper v I. tromesečju ter o predlogu komisije, ki jo je imenoval Svet za gospodarstvo na prejšnji seji za pregled investicijskih kreditov nekaterih gospodarskih organizacij.

Pred prehodom na dnevni red so ponovno razpravljali o finančnem stanju podjetja »Steklena galanterija« v Hrpeljah. Narodna banka zahteva za nadaljevanje kreditiranja podjetja, naj bi Okrajni ljudski odbor pokrival izgubo. Občinski ljudski odbor je že uvedel prisilno upravo podjetja in se lotil še drugih ukrepov za njegovo sanacijo. Sklenili so predlagati Okrajnemu ljudskemu odboru, da omogoči nadaljno poslovanje podjetja s tem, da krije po reviziji ugotovljeno izgubo, podjetje pa mora vrniti položeni znesek, ko bo ustvarilo zadostni dohodek.

Na podlagi poročila Tajništva za gospodarstvo o kreditiranju gospodarskih in proračunskih investicij so člani Sveta sprejeli predlog za finansiranje letih v I. četrtletju. Predlog, ki bo predložen v odobritev Izvršnemu svetu LRS, vsebuje kredite za nadaljevanje obnove vinogradniških in sadjarskih površin na kmetijskih posestvih Črni kal in Brič, za nadaljevanje I. faze izgradnje podjetja »Javor« Pivka, za melioracijska dela, za obnovo opekarne »Ruda« v Izoli in za opremo tiskarne »Jadran« v Kopru. Nadalje so predvidena investicijska sredstva za dokončanje gradnje nekaterih stanovanjskih blokov in za dovršitev turističnih objektov. To delo mora biti končano še pred začetkom turistične sezone. Med proračunskimi investicijami so predvidena sredstva za nadaljevanje gradnje višinskega vodovoda v Portorožu, za melioracijska dela na področju Kornalunge in Dragonje, za šolo v Gračišču ter za bolnici v Piranu in Ankaranu.

Komisija, ki je bila imenovana za pregled investicijskih kreditov nekaterih gospodarskih organizacij je predlagala Svetu za gospodarstvo, da odpove kredite, ki niso upravičeni z investicijskimi programi. Nadalje so člani Sveta sklenili, naj Narodna banka in Komunalna banka sprostita vse investicijske kredite, katerih izplačila so bila ustavljena zaradi neravnovesja v bilanci sklada, vendar šele potem, ko bodo dodeljeni gospodarskim organizacijam prioritetni krediti, ki jih je odobril Svet za gospodarstvo.

15. SEJA

Na 15. seji Sveta za gospodarstvo, ki je bila v petek 17. t. m. so med drugim razpravljali o organizaciji odkupa kmetijskih pridelkov in o trgovinski mreži. Razen predsedni-

ka in podpredsednika OLO Albina Dujca in Franca Klobučarja, so seji prisostvovali še zastopniki Trgovinske zbornice, združenih trgovskih podjetij in drugi.

Za tem, ko so se člani Sveta seznanili s poročilom in predlogi posebne komisije za proučitev vprašanja, kako izvesti odkup kmetijskih pridelkov preko zadrug — izvleček poročila objavljamo na drugem mestu — so v glavnem razpravljali o sposobnosti zadrug za tako veliko zadolžitev, kajti zagotoviti bo treba kar največjo stabilizacijo cen na trgu, hkrati pa oskrbeti naša mesta in industrijska središča z dovoljnimi količinami iskanega blaga. Dosedanja oskrba tržišč pač ni bila zadovoljiva; če ni primanjkovalo blaga, so bile cene take, da ga ni bilo vredno kupovati. Ne redko so bile cene naših pridelkov na tržiščih izven okraja občutno nižje kot doma. Lani v glavni sezoni je bil naš trg skoraj prazen, ljudje pa so bili primorani kupovati sadje in zelenjavo v Ljubljani in drugod, čeprav ugotavljamo, da je nekaj naših največjih izvoznih podjetij prav

v tem času, isto blago v ogromnih količinah prodalo tudi tja, odkoder so si ga ljudje prinašali spet nazaj. Enako velja tudi za preskrbo trga s svežimi ribami itd.

Nekateri člani Sveta so se v razpravi zavzemali za povečanje števila manjših trgovskih obratov uslužnostnih delavnic in podobno, tako da bi le-te osnovala posamezna večja specializirana podjetja, ki imajo za to prav gotovo razen kadrov tudi potrebna sredstva na razpolago. V nekaj mesecih bi mogli tako število trgovin in uslužnostnih delavnic pri nas podvojiti. Glede na izvedbo odkupa kmetijskih pridelkov po zadrugah so sklenili kmetijstvo, zastopniki Zadrugne o tem še enkrat obširneje razpravljati na skupni seji s Svetom za zveze in drugimi, kjer bodo izdelali dokončni predlog ljudskemu odboru za izvedbo te naloge.

Po podrobni razpravi o trgovini so v nadaljevanju sklepali še o nekaterih gospodarsko-upravnih zadevah in hkrati proučili tudi predlog finančne inšpekcije o delu komisije za pregled zaključnih računov za leto 1955 in način odobravanja letih.

SVET ZA POMORSTVO IN RIBIŠTVO

Na 5. seji Sveta za pomorstvo in ribištvo, ki je bila 15. februarja, so med drugim razpravljali o dopolnilnih sredstvih za ribištvo in o finančnih vprašanjih v zvezi s prenosom nekaterih ladij »Jugoslovanske linijske plovbe« na podjetje »Splošna plovba Koper«.

V začetku so ugotovili, da je še zmeraj odprto vprašanje povečanja sklada za napredek ribištva pri čemer so zainteresirana naša ribiška podjetja in predelovalna industrija. Sredstva tega sklada, ki so bila predvidena z dosedanjimi določili družbenega plana okraja, niso bila še ustvarjena, razen tega pa so člani Sveta ugotovili, da so nezadostna za potrebe razvoja te gospodarske panoge. Sklenili so priporočiti Zavodu za planiranje, naj predvidi v predlogu družbenega plana za letos povečanje sklada. Med drugim so sredstva potrebna za Ribiško šolo v Piranu. Le-ta potrebuje ladjo, na kateri bi se gojenci vadili. Za nakup ladje in opreme je treba zagotoviti približno 17 milijonov dinarjev. Z uvedbo praktičnega pouka se bodo povečali tudi izdatki. Ribiške šole, ki niso predvideni v proračunu za letos.

Nadalje so člani Sveta ugotovili, da občinski ljudski odbori Koper, Izola in Piran niso še ustanovili

podjetja luških delavcev po predlogu Sveta za pomorstvo in ribištvo. Do sedaj so bili luški delavci organizirani v zadrugah, ki pa niso bile organizirane po veljavnih predpisih. Pristaniška služba letih je bila zato slaba. Nujno je, čimprej ustanoviti komunalno podjetje, ki bo združevalo luške delavce na področju občine Koper, Izola in Piran, ker je treba izvršiti priprave za izvoz soli in drugih pridelkov obalnega področja. Sklenili so predlagati občinskemu ljudskemu odboru, naj ustanovijo skupno podjetje, ki bo opravljalo usluge v lukah našega okraja.

V razpravi o dodatnih sredstvih za ribištvo, so člani Sveta soglašali z razdelitvijo dotacije za napredek morskega ribištva, ki jo je dodelila Zvezna kmetijska zbornica. Od skupnih sredstev 20 milijonov din, ki so bila določena v ta namen, dobijo ribiška podjetja koprškega okraja 3.500.000.— din.

Ob koncu seje so člani Sveta proučili finančna vprašanja, ki so nastala s prenosom nekaterih tovornih ladij »Jugoslovanske linijske plovbe« Reka na »Splošno plovbo Koper« v Piranu ter so na koncu sprejeli nekaj pomorsko-upravnih ukrepov.

Odkup kmetijskih pridelkov

Ureditev odkupa in prometa s kmetijskimi pridelki preko zadrug je za utrditev tržišča potreben ukrep, ker s tem preprečimo delovanje najrazličnejših nakupovalcev in odkupnih podjetij, kar je velikokrat vzrok škodljivemu posredništvu, verižništvu, povečanju stroškov, zviševanju cen itd. To bo koristilo tudi navezovanju proizvajalcev na zadrugo, le-ta pa se bo s tem gospodarsko okrepila. Izvajanje tega pa pomeni za kmetijske zadruge prevzem velike odgovornosti za oskrbo mest in predelovalne industrije.

Zadruga pri nas so dejansko postopoma, a vedno učinkoviteje posegale v odkup kmetijskih pridelkov. Odkup je stalno naraščal, vendar s tem še ne moremo biti zadovoljni. Naloga vseh je, da si prizadevamo za organizacijsko, kadrovsko in gospodarsko okrepitev osnovnih odkupnih enot, t. j. kmetijskih zadrug; zadruga morajo postati čimprej sposobne za izvajanje odkupa vseh kmetijskih pridelkov.

Izšel je tudi odlok o posebnih pogojih, po katerih lahko kupujejo kmetijske zadruga proizvode pri posameznih proizvajalcih samo kmetijske zadruga. Zadruga bodo s tem postale važen činitelj za razvoj gospodarstva v tem smislu, da zajamejo ves odkup pridelkov in z ustvarjenimi sredstvi pospešujejo kmetijstvo in povečajo proizvodnjo pridelkov. Za uspešno opravljanje take naloge je nujno, da zadrugam nudijo svojo pomoč organizacije, ki trgujejo s kmetijskimi pridelki.

Za boljšo izvedbo navodil zveznega Državnega sekretariata za gospodarstvo in navedenega odloka, je Okrajni ljudski odbor imenoval posebno komisijo, ki naj izdela predloge za ureditev odkupa kmetijskih pridelkov. Razen tega naj bi komisija proučila organizacijsko obliko zadrug, ki bi zagotavljala nemoten odkup in odpravo nepravilnosti, ki se pojavljajo pri zadrugah glede na vprašanje manjkov, knjigovodstva, strokovnega kadra, kreditiranja, upravljanja z osnovnimi sredstvi in podobno.

O predlogu komisije bodo obširneje razpravljali z zastopniki Zadrugne zveze, Trgovinske zbornice in prizadetimi na skupni seji Sveta za gospodarstvo s Svetom za kmetijstvo.

Komisija se je posvetovala z zastopniki prehranbeno - predelovalne industrije in zadrug in tako proučila najvažnejše probleme pri odkupu vina, mesa, lesa ter sadja in zelenjave. Mnenje komisije je, da je vprašanje kadra najbolj pereče za preusmeritev celotnega odkupa kmetijskih pridelkov preko zadrug. Temu vprašanju bodo zadruga morale posvetiti več razumevanja in resnosti; malo je zadrug, ki bi razmišljale o štipendiranju kadrov. Pri tem je zelo važno tudi nagrajevanje, ker bo pravilna rešitev tega ugodno vplivala na dotok sposobnih ljudi v zadrugne organizacije. V našem okraju tudi ni zadruga, ki bi izvedla delitev dela in ločila odkupno dejavnost od trgovske. V prihodnje je nujno, da izvedejo delitev v tem smislu, da bi industrijsko blago in trgovino z reprodukcijskimi sredstvi povsem ločili od odkupne trgovine.

Tudi finančna vprašanja zadrug in ukrepi za izboljšanje opreme so zelo važni. Pogosto so zadruga v stiski, ker jim večeje obratna sredstva nepokrite izgube in primanjkljaji. To je velika ovira za nadaljnji razvoj kreditne sposobnosti zadrug.

Glede na tehnično opremo je potrebno poudariti, da brez dobro urejenih skladišč in zadostnih prevoznih sredstev se ne da zadovoljivo opravljati trgovine s kmetijskimi pridelki in z njimi redno oskrbovati mest in industrijskih središč. Za odkupna skladišča največkrat služijo razne lope, bārake, garaže in podobno, ki so neprimerne za shranjevanje pridelkov, saj se v njih blago hitreje kvari in gnije. Mnenje komisije je, naj letos zadruga kljub temu prevzamejo celotni odkup kmetijskih pridelkov.

delovalne industrije, ki so se pri svojem odkupu skoraj v celoti navezala na zadruga. Razen teh so odkupovala pridelke še gostinska podjetja in trgovine s sadjem in zelenjavo za notranje tržišče. Podjetja iz ostalih okrajev in republik so odkupovala pridelke v glavnem preko zadrug. Iz tega pa moremo sklepati, da so na tem področju zadruga organizacijsko in ekonomsko sposobne odkupovati tržne viške. Upoštevati je vsekakor treba predlog komisije po razširitvi odkupnih postaj in izboljšanju le-teh za kvalitativni prevzem blaga.

Na področju bivšega postojnsko-sežanskega okraja deluje 38 zadrug, ki imajo v svojem sestavu 29 odkupnih postaj, članov pa približno 5.200. Lanski odkup na tem področju v prvem polletju cenijo na približno 330 milijonov dinarjev. Pri tem je treba pripomniti, da se glavni del odkupa v teh krajih opravi v drugem polletju. Ekonomsko najmočnejše zadruga v teh krajih so v Knežaku, Postojni, Ilirski Bistrici, v Pivki in Sežani.

VINO

Po podatkih Okrajne zadrugne zveze pridelajo na področju bivšega koprškega okraja letno približno 700 vagonov vina, v bivšem sežanskem okraju pa približno 200 vagonov. Od tega je tržnih viškov približno 510 vagonov vina. Vino odkupuje v bivšem koprškem okraju 14 zadrug, ki imajo za to dve vinski kleti, eno v Izoli, drugo pa v Sečovljah; gradijo pa še kleti v Marezigah in Pobegih. Razen zadrugnih odkupnih postaj je tu še podjetje »Vino« Koper, ki ima klet z zmogljivostjo za 300 vagonov vina. Letni promet tega podjetja je približno 450 milijonov dinarjev. Lani so odkupovali grozdje in vino v glavnem preko zadrug, delno pa tudi preko lastnih odkupnih postaj v Kopru in Izoli. Prodajno področje tega podjetja je zlasti uvoz v Trst, Avstrijo, ČSR, Zahodno Nemčijo in Skandinavsko države.

Poleg podjetja »Vino« Koper odkupuje na področju bivšega koprškega okraja neposredno pri proizvajalcih tudi podjetje »Vino« Umag. To podjetje si uredi v dobi odkupa grozdja pri nas dve sezonski odkupni postaji. Nekaj viškov odkupita tudi podjetja »Vino« Postojna in »Vino« Ilirska Bistrica.

Po mnenju komisije naj bi se odkup grozdja in vina na tem področju opravil le preko zadrug, ker neposredno odkupovanje vina pri posameznih proizvajalcih sili odkupna podjetja k zviševanju cen. Komisija predlaga, naj se odkupna postaja v Izoli priključi zadrugi, medtem ko naj bi odkupna postaja podjetja »Vino« Koper v Kopru še naprej odkupovala grozdje in vino. Neposredni odkup vina je treba gostinskim in trgovskim obratom prepovedati; le-ti so lani najbolj navijali cene. Tudi

SPLOŠNI PREGLED

Koprski okraj moremo razdeliti v dve proizvodni področji in sicer:

področje bivšega okraja Koper, ki je značilno po proizvodnji paradižnika, zgodnjega krompirja, grozdja, češenj ter ostalega sadja in zelenjave;

področje bivšega postojnsko-sežanskega okraja, ki je značilno po proizvodnji lesa, živine, sena, sadja in zelenjave.

Na področju bivšega koprškega okraja odkupuje kmetijske pridelke 16 zadrug, ki imajo v svojem sestavu 15 odkupnih baz in 18 skladišč. Te zadruga imajo 4.160 članov. Vrednost odkupa pridelkov je znašala lani približno 600 milijonov dinarjev, od tega odpade približno 30 milijonov dinarjev na odkup mleka.

Po daljši razpravi je Komisija ugotovila, da so zadruga na tem področju ekonomsko sposobne odkupovati kmetijske pridelke, čeprav je še precej pomanjkljivosti glede na strokovnost kadra, manipulativnih prostorov itd. Komisija je bila tudi mnenja, da je treba pri zadrugah v Kopru, Strunjanu, Marezigah, Bertokih, Sv. Luciji in Vanganelu ustanoviti odkupne postaje in jih primerno opremiti. Ostale odkupne postaje ustrezajo teritorialni razdelitvi, vendar bi jih bilo potrebno še letos tehnično izpopolniti.

Razen kmetijskih zadrug odkupujejo pridelke na področju bivšega koprškega okraja tudi državna in zadrugna trgovska podjetja, ki so nad 60 % tržnih viškov odkupila preko zadrug.

Poleg trgovskih podjetij so na področju bivšega koprškega okraja odkupovala tudi podjetja živilsko-pre-

odkupne postaje kateregakoli podjetja za promet z grozdem in vinom, s sedežem v Kopru ali izven, niso potrebne, kajti že dosedaj je šla večina odkupa vina preko zadrug, ki so v glavnem sposobne opravljati to delo.

Podjetje »Vino« Sežana, in nekaj manj tudi podjetje »Vino« Postojna in »Vino« Ilirska Bistrica, so v glavnem odkupovala na področju bivšega sežanskega okraja ali pa pri večjih pooblaščenih podjetjih. Lani je podjetje »Vino« Sežana odkupovalo grozdje neposredno pri proizvajalcih, ker zadruga še niso bile sposobne, oziroma niso imele primernih prostorov za odkup. Sedaj gradijo klet v Tomaju.

Pri proučevanju stanja odkupa na področju, kjer se proizvaja znani kraški teran, je bila komisija mnenja, da je treba kraški teran, ki se sedaj toči in embalira v najrazličnejših krajih in na najrazličnejše načine, nujno zaščititi, ker je iskana sorta. V ta namen naj se podjetji »Vino« Sežana in KZ Tomaj povežeta s podjetjem »Vino« Koper, ki ima sodobno urejeno klet.

ZIVINA

V bivšem koprskem okraju redijo približno osem tisoč glav živine, od tega je tržnih viškov 900 glav. V ostalih krajih okraja pa imajo približno 27 tisoč glav živine in odpade za odkup približno tri tisoč glav v vrednosti 240 milijonov dinarjev.

Pri odkupu živine nastopa na naših tržiščih sedem izvoznih podjetij, šest podjetij za notranje tržišče in 16 zadrug, ki imajo v svojem sestavu mesnice za preskrbo prebivalstva na njihovem področju. Cenijo, da odpade približno 20% odkupa na zadruga, 40% pa odpade na neposredni odkup pri proizvajalcih. Po tem moramo sklepati, da je število odkupnih enot preveliko. Komisija je zato mnenja, naj odkupe prevzamejo zadruga. Za to delo strokovno šibkejše zadruga — to velja predvsem za področje bivšega koprškega okraja, ker se tu zadruga niso dovolj posvetile temu delu — naj bi po predlogu komisije organizirale ob določenih dneh dogon živine s svojega področja na dogovorjeno mesto.

Veliko število odkupnih enot gre na škodo potrošnika, kajti to je občutno v ceni mesa. Prodajne cene mesa so pri nas visoke. Razen tega bo treba urediti tudi vprašanje klavnice, katerih zmogljivost ne ustreza več potrebam. Komisija zato predlaga zmanjšanje števila odkupnih enot in še letos povečati zmogljivost klavnice v Postojni, kajti pri večjem obratu je zagotovljeno boljše izkoriščanje odpadkov in predelava stranskih proizvodov.

SADJE IN ZELENJAVA

Ze uvodoma je poudarjeno, da je na področju bivšega koprškega okraja precej tržnih viškov zgodnjega sadja in zelenjave. Le-te so lani v glavnem odkupovale zadruga same. Na področju sežansko-postojnskega okraja pa pridelajo veliko krompir-

ja in jabolk. Tudi tam gre odkup v glavnem preko zadrug. Razen zadrug odkupujejo viške še druga večja državna in združna trgovska podjetja, vendar komisija pri proučevanju teh problemov ni našla na druga vprašanja, razen da je treba odkupne postaje tehnično boljše opremiti.

LES

Lani je bilo odkupljeno v celem okraju približno za 209 milijonov dinarjev lesa. Viške lesa imamo v bivšem postojnskem in sežanskem okraju, medtem ko v bivšem koprskem okraju ni surovinske osnove. Ekonomsko najmočnejše zadruga, ki se ukvarjajo z odkupom lesa, so: Bač, Knežak, Jelšane, Podgrad in Podgorje. Razen kmetijskih zadrug pa odkupujejo les tudi trgovska in industrijska podjetja, ki se ukvarjajo s predelavo in prodajo. Le-ta so v glavnem navezana na zadruga.

Udeleženci sestanka, ki ga je sklicala komisija za proučitev tega vprašanja, so izrazili bojazen, da bi

kmetijske zadruga, kot edini neposredni odkupovalec, utegnile poslovati s kupci pristransko. Prodale bi blago tistemu, ki bi nudil višjo ceno; ne glede na potrebe lastnega področja. Predlog komisije je, da zadruga kljub temu prevzamejo odkup lesa. Če bi izkušnje pokazale, da je taka bojazen utemeljena, je še vedno možno predlagati ustanovitev odkupnih postaj pooblaščenih podjetij.

MLEKO

Na koprskem področju odkupujejo mleko naslednja trgovska in proizvodna podjetja: KZ Postojna, »Mleko« Sežana, »Zadružnik« Ilirska Bistrica in »Mleko« Izola. Te gospodarske enote odkupujejo mleko neposredno pri proizvajalcih in preko zadrug. Odkup mleka preko zadrug je znašal lani približno 81 milijonov dinarjev, v prvem polletju lani pa približno 45 milijonov dinarjev. Komisija predlaga, da tudi v bodoče ostane organizacija odkupa mleka takšna, kot je sedaj.

Pojasnilo zvezne komisije za plače

Zvezni državni sekretariat za gospodarstvo nam je z razpisom z dne 23. I. 1956 št. 459 sporočil sledeče tolmačenje zvezne Komisije za plače v gospodarstvu:

Po členu 23. Zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbenecv se dnevi bolezni upoštevajo ob razdelitvi dela dobička za plače tako, kakor da bi bili dejansko na delu.

Kot osnovo za delež pri razdelitvi za ta čas je treba vzeti ves znesek plače, izračunan na podlagi dosežene plače za zadnje tri mesece (ali za krajši čas, če delavec ni bil zaposlen tri mesece) ne glede na višino nadomestila, ki ga je delavec prejel namesto plače za čas bolezni.

Pravico deleža pri razdelitvi dela dobička za plače iz dobička po gornjem tolmačenju ima delavec in uslužbenec za ves čas bolezni.

PLAČEVANJE NAJEMNIN ZA RAZSTAVNE PROSTORE

Glede najemnin, ki jih gospodarske organizacije plačajo gospodarskim razstaviščem ali upravam sejmov, je Državni sekretariat za zadeve narodnega gospodarstva FLRJ z razpisom št 437/1 z dne 30. januarja 1956 pojasnil sledeče:

»Po obstoječih predpisih smejo podjetja plačati najemnino za poslovne ali za razstavne prostore na vzorčnih sejmih le v primeru, če se plačilo nanaša na določeno razstavo ali sejem, ki se vrši v gospodarskem letu, v katerem gospodarska organizacija tudi dejansko uporablja v najem vzeti razstavni oziroma poslovni prostor. V takem primeru bremenaj najemajna v smislu 18. člena

uredbe o delitvi celotnega dohodka gospodarskih organizacij, režijske stroške.

Ce pa podjetje plača najemnino za naslednja leta, gre taka najemnina v breme sredstev za prosto razpolaganje.«

Iz Tajništva za gospodarstvo OLO

RAZGLASITEV

finančno samostojnih zavodov

Občinski ljudski odbor Izola je na svoji seji dne 10. februarja 1956 na podlagi 2. člena zakona o socialnih zavodih (Uradni list LRS števil. 26-91/54), v zvezi z 2. in 10. členom Temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih (Uradni list FLRJ števil. 51-426/53)

razglasil

naslednje proračunske zavode za finančno samostojne socialno — vzgojne zavode:

1. Otroški vrtec v Izoli — z odločbo št. 510/1
2. Otroški vrtec v Kortah — z odločbo št. 509/1
3. Italijanski otroški vrtec — z odločbo št. 511/1